

Koirajoen aarnialue

SALAMAJÄRVEN KANSALLISPUISTO, PERHO

Koirajoen aarnialueella humisee villi seka-metsä, joka rauhoitettiin jo vuonna 1912. Jyhkeiden mäntyjen ja korkeiden kuusten joukossa kasvaa monin paikoin runsaasti koivuja ja haapoja. Ruska-aikaan lehtipuut antavat tälle metsälle kullanhoitoisen sävyn.

Oman lisänsä metsän lumoon tuo itse Koirajoki, joka virtaa aarnialueen reunassa. Tukinuiton takia osa joesta perattiin ja suoristettiin sata vuotta sitten. Viime vuosina Koirajokea on kunnostettu uhanalaisen taimenen elinolojen parantamiseksi ja vesiekosysteemin ennallistamiseksi.

Tervanpoltto oli Salamajärven seudulla yleistä 1600-luvulta lähtien. Kansallispuiston alueella on kymmenittäin vanhoja tervahautoja, ja aarnialueen polulta niitä voi nähdä kaksi.

MINNE MENNÄ

Jos liikkeelle lähtee kansallispuiston pääparkkipaikalta Koirasalmelta, matkaa aarnialueen etelärajalle on merkittyjä reittejä pitkin lyhimillään 5 km. Siirtymätaival on paikoin hyvin kivinen. Aarnialueen halki kulkevalla polulla on mittaa vajaa 6 km suuntaansa. Aarnialueen polulta ei saa poistua eläinten pesimäaikaan 1.3–15.7.

Lähin telttailualue on Pyydyskosken kodalla. Koirasalmella on tarjolla hostellimajoitusta ja maksullinen telttailualue.

SAAPUMINEN

Koirasalmen pysäköintialue (Koirasalmentie 1220, Kivijärvi), talvikunnossapito. Auton voi parkkeerata myös aarnialueen pohjoisen alku-

pisteen tuntumaan, jossa on levike maakuntarajan kohdalla (Mökäläntie 653, Perho). Katso kansallispuiston ajantasaiset bussiyhteydet osoitteesta Luontoon.fi > [Salamajarvi](#) > [saapuminen](#).

MUUTA NÄHTÄVÄÄ

Samalla retkellä kannattaa tutustua myös viereisen Salamanperän luonnonpuiston metsiin. Niihin johdattaa Koirasalmen pysäköintialueelta alkava Pahapuron lenkki (7 km). Reitti kulkee luonnonpuiston osalta uljaassa ikimännikössä ja kelokkoisella rämeellä. Kangasjärven rantaan tullessa polkua kannattaa jatkaa muutama sata metriä etelään. Järven lounaisnurkalla on paljon järeitä petäjiä ja kaunis metsäpuro.

Jos haluaa nähdä Salamanperän metsää mahdollisimman laajasti, vaihtoehtona on lähteä liikkeelle luonnonpuiston eteläiseltä pysäköintipaikalta Risuperältä (Perhontie 1461, Kivijärvi). Luonnonpuistossa merkityltä reitiltä poistuminen on kiellettyä ympäri vuoden.

VASEMMALLA Koirajoen mäntyvaltainen sekametsä on syntynyt voimakkaan metsäpalon jälkeen. Etuoikealla vanha palokoromänty.

KESKELLÄ Koirajoen ikimetsää.

ALLA Koivunmantokuoriaisen tuuletusreikiä koivun kyljessä.

Autiovaaran kuusikko ja Ukonsärkän harjumetsä

LIEKSA

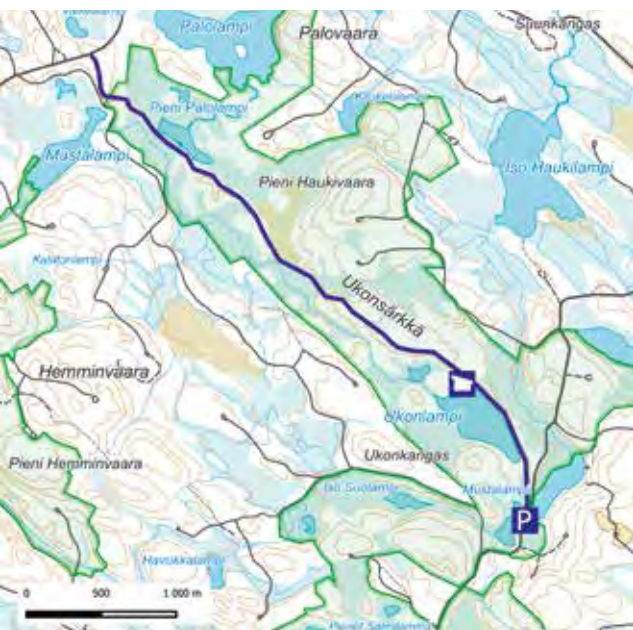
Pohjois-Karjalan itäisimmässä kolkassa on säästynyt rykelmä luonnonmetsiä. Patvinsuon kansallispuiston Autiovaara sekä Patvinsuolta pari peninkulmaa pohjoiseen sijaitseva Ukonsärkkä ovat niistä vaikuttavimpia. Nämä kaksi metsää ovat toisiinsa verrattuina melkein kuin yö ja päivä.

MINNE MENNÄ

Patvinsuon kansallispuiston Kuusipolku (3 km) johdattaa Autiovaaraan, vanhaan kuusivaltaiseen metsään. Täällä on paljon pesäpaikkoja kolopesijöille, kuten pikkusiepolle. Tikkojen nakuttelua voi kuulla vuoden ympäri. Rehevässä purolaaksossa kohoaa uljaita haapoja, ja

reitin alku- ja loppupuolessa vastaan tulee pari sammaleista korpinotkelmaa.

Autiovaaran alueella harjoitettiin kaskiviljelyä 1800-luvun jälkipuoliskolle asti (ks. s. 74). Sitten vaaralla sijainnut torppa autioitui, ja sen koommin puusto on saanut kehittyä luontaisesti. Autiovaaran puuston rakenteesta ei enää varmuudella pysty tunnistamaan, mikä kohta metsästä oli aikoinaan kaskiviljelyssä.

Ukonsärkkä on puolestaan mäntyjen maa-ilmaa. Ukonpolku on runsas 4 km suuntaansa. Kapealla harjulla näkee runsaasti kelopuita, ja monien honkien kyljessä on metsäpalon jättämä arpi. Harjun juurella on somia lampia, rämeitä ja nevoja.

Harjun auringonpaisteinen länsirinne on paikoitellen niin karu ja kuiva, että maata koristaa paksu poronjäkäläpatja. Vastakkainen itärinta on varjainen, ja siellä kasvaa sammalta ja varvikkoa. Ukonlammen rannassa on laavu.

SAAPUMINEN

Autiovaara: Uimaharjuntie 159. Pysäköintialue aurataan talvisin.

Ukonsärkkä: levike polun lähtöpisteessä osoitteessa Pitkäahontie 74.

MUUTA NÄHTÄVÄÄ

Samalla suunnalla sijaitsee Koivusuon luonnonpuisto, johon voi tutustua Pirhun kierto -reittiä pitkin (17 km). Hienoimmat vanhat metsät sijaitsevat Pirhunvaaralla ja Kelokkoaholla. Luonnonpuiston ulkopuolella retkeilyreitti kulkee nuoremmassa ja osin talouskäytössä olevissa metsissä. Koitajoki ylitetään kahdesti vetolautoilla, jotka ovat käytössä vain kesästä syksyyn. Reitillä on autiotupa ja kaksi laavua.

VASEMMALLA Raidankeuhkojokälä kaunistaa Autiovaaran vanhoja haapoja.

OIKEALLA Ukonsärkän harjulla on kapea neulasten peittämä polku. Pohjoiskarjalaisittain ja kainuulaisittain harjuja kutsutaan särkiksi.